

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ.

ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓

KS

36.6

ท592ธ

2543

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961139394

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ.

ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

โดย สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ISBN 974-7579-98-7

พิมพ์ครั้งที่ 4

จำนวน 1,000 เล่ม

กรกฎาคม 2543

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521/2537

โดย สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

ไม่อนุญาตให้คัดลอกส่วนใดส่วนหนึ่งของเล่มนี้ นอกจากนี้จะได้รับอนุญาต

เป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของลิขสิทธิ์เท่านั้น

Copyright© 2000 by:

National Information Technology Committee Secretariat

National Electronics and Computer Technology Center

National Science and Technology Development Agency

Ministry of Science Technology and Environment,

73/1 NSTDA Building, Rama VI Road, Ratchathewi

Bangkok 10400 Thailand

Tel. (662) 644-8150..90 Fax. (662) 644-6653

จัดทำโดย:

๙๙๙๙

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

73/1 ชั้น 6 อาคาร สวทช. ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 644-8150..90 โทรสาร 644-6653

E-mail: webmaster-nitc@nectec.or.th

Web Site: <http://www.nitc.go.th>

คำนำ

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรี ได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ เห็นชอบกับโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เสนอโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยภารกิจหลักของโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศในเบื้องต้น ได้แก่ การศึกษาและยกร่างกฎหมาย ๖ ฉบับ ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กฎหมายเกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายลำดับรองของรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๘ ซึ่งในการดำเนินงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจขึ้น ๖ ชุด โดยมีศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ในฐานะเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายฯ

บัดนี้ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อยกร่างกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. แล้วเสร็จ และเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว มีความสอดคล้องในเนื้อหาและหลักการกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการพาณิชย์ทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ยกร่างโดยกระทรวงยุติธรรม คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ จึงได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อรวมร่างพระราชบัญญัติฯ ทั้งสองให้เป็นร่างฉบับเดียว ก่อนที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งผลจากการทำงานของคณะทำงานฯ ได้ออกมาเป็นร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๓ เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฯ และให้ดำเนินการติดตามขั้นตอนของการเสนอกฎหมาย โดยได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาโดยเร็ว ก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป ซึ่งคาดว่าจะสามารถนำเข้าสู่วาระการประชุมสภา สมัยวิสามัญหน้า

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้พิจารณาเห็นว่า สมควรที่จะได้จัดให้มีการเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แก่หน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ที่สนใจทั่วไป เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงกฎหมายในภาพรวม รวมถึงความรู้พื้นฐานทางเทคนิคและทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้น ซึ่งเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ท่านผู้อ่านทุกท่านจะได้ใช้เวลาในการศึกษาเนื้อหาในเอกสารฉบับนี้ เพื่อทำความเข้าใจกับกฎหมายซึ่งถือว่าเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่ และมีคำศัพท์ ตลอดจนหลักการทางเทคนิคบางประการที่อาจยังไม่เคยปรากฏในที่ใดมาก่อน และหากท่านมีข้อสงสัย ข้อสังเกต และ/หรือข้อเสนอแนะประการใด ท่านสามารถติดต่อไปที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างกฎหมายฯ ได้ตามที่อยู่ที่ปรากฏท้ายหนังสือเล่มนี้

สุดท้ายนี้ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ใคร่ขอขอบพระคุณคณะกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (มี ศ. ดร. อรุณ ภาณุพงศ์ เป็นประธาน และ ศ. คณิง ภาไชย เป็นรองประธาน) และคณะทำงานเพื่อเร่งรัดการร่างกฎหมายทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน ในการประชุมเพื่อยกร่างกฎหมายฉบับนี้ โดยได้มีการประชุมคณะกรรมการฯ รวมทั้งสิ้น ๑๑ ครั้ง และมีการประชุมคณะทำงานฯ รวมทั้งสิ้น ๒๔ ครั้ง และนอกจากนี้อีกหลายท่าน ยังได้เสียสละเวลาอันนอกเหนือจากเวลาที่ใช้ในการประชุมในการศึกษา พิจารณาประเด็น และยกร่างร่วมกับฝ่ายเลขานุการอย่างใกล้ชิด ทำให้สามารถจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ จนเสร็จตามเวลาและตามความต้องการที่เร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งศูนย์ฯ ใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	3
สารบัญ.....	5
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.	7
บันทึกสรุปหลักการ (ฉบับย่อ).....	18
ความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติฯ	
หลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ	
ภาคผนวก.....	27

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

เหตุผล

การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการติดต่อสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์ โดยอาศัยพัฒนาการทางเทคโนโลยีซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน แต่เนื่องจากรูปแบบใหม่ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะมีความแตกต่างไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันบนเครือข่าย โดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ล้วนแต่ทำอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มิได้ทำลงบนกระดาษ อันส่งผลให้ต้องมีการรับรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เสมือนกับหนังสือ หรือหลักฐานเป็นหนังสือ รับรองวิธีการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ รวมตลอดทั้งการรับฟังพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ให้น่าเชื่อถือและก่อให้เกิดความเชื่อมั่นรวมทั้งเกิดกฎหมายในลักษณะที่เป็นเอกรูป สอดคล้องตามมาตรฐานที่นานาประเทศยอมรับจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ.

.....

 โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อใดไม่มีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นใดที่จะยกมาปรับแก้กรณีได้ ให้วินิจฉัยตามหลักกฎหมายทั่วไปรวมทั้งหลักกฎหมายว่าด้วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่นานาประเทศถือปฏิบัติ

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เว้นแต่ธุรกรรมที่จะได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีทางไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึง การประยุกต์ใช้วิธีทางแสง วิธีทางแม่เหล็ก หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อความที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผล ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ไปรษณีย์ทางอิเล็กทรอนิกส์ โทรเลข โทรพิมพ์ และโทรสาร

“ข้อความ” หมายความว่า เรื่องราว หรือข้อเท็จจริงไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข เสียงและภาพ หรือในรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ

“ธุรกรรม” หมายความว่า กิจกรรมที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรม สัญญา หรือการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง

“ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ธุรกรรมที่ใช้วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

“ระบบข้อมูล” หมายความว่า กระบวนการประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับสร้าง ส่ง รับ เก็บรักษาหรือประมวลผลข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การส่งหรือรับข้อความด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้มาตรฐานที่ได้ตกลงไว้ล่วงหน้า

“ผู้ส่งข้อมูล” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นผู้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก่อนจะมีการเก็บรักษาข้อมูลนั้น โดยบุคคลนั้นอาจจะส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเองหรือมีการส่งหรือสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในนามหรือแทนบุคคลนั้นก็ได้อีก ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

“ผู้รับข้อมูล” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้ส่งข้อมูลประสงค์จะให้ได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงบุคคลที่เป็นสื่อกลางสำหรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

“บุคคลที่เป็นสื่อกลาง” หมายความว่า บุคคลซึ่งทำในนามผู้อื่นในการส่ง รับ เก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อันใดอันหนึ่งโดยเฉพาะ รวมถึงให้บริการอื่นที่เกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

มาตรา ๖ ข้อความจะไม่ถูกปฏิเสธความมีผลทางกฎหมายเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๗ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๘ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือหรือมีเอกสารมาแสดง ถ้าได้มีการจัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ด้วยการอ่านและแปลงเป็นข้อความที่นำมาใช้ในการอ้างอิงในภายหลังได้ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือแล้วหรือมีเอกสารมาแสดงแล้ว

มาตรา ๘ ในกรณีที่บุคคลพึงลงลายมือชื่อในหนังสือ ถ้าหนังสือนั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้และที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการสร้าง หรือ ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือตามความประสงค์ของคู่กรณีและวิธีการดังกล่าวสามารถระบุตัวผู้ซึ่งลงลายมือชื่อและแสดงว่าผู้นั้นได้เห็นชอบกับข้อความที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ถือว่าบุคคลนั้นลง

ลายมือชื่อในหนังสือนั้นแล้ว

มาตรา ๙ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องนำเสนอหรือเก็บรักษาข้อความใดในรูปของเอกสารต้นฉบับ การนำเสนอหรือเก็บรักษาดังกล่าวอาจทำได้โดยการใช้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้หาก

(๑) ได้ใช้วิธีการที่เชื่อถือได้ในการรักษาความถูกต้องของข้อความดังกล่าวตั้งแต่ครั้งแรกที่ได้สร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวเสร็จสมบูรณ์แล้ว

(๒) สามารถแสดงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นในภายหลังได้เมื่อต้องการนำเสนอข้อความดังกล่าว

ในการพิจารณาความถูกต้องของข้อความให้พิจารณาถึงความครบถ้วนและไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของข้อความ นอกเหนือไปจากการรับรองหรือบันทึกเพิ่มเติมใดๆ ซึ่งไม่มีผลต่อความถูกต้องของข้อความนั้น หรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นตามปกติในการติดต่อสื่อสาร การเก็บรักษาหรือการแสดงข้อความ

ในการวินิจฉัยว่าวิธีการรักษาความถูกต้องของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เชื่อถือได้หรือไม่ เพียงใดให้พิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง รวมทั้งวัตถุประสงค์ของการสร้างข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นขึ้น

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐานเพียงเพราะเหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ในการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ว่าจะเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใดนั้น ให้พิเคราะห์ถึงความน่าเชื่อถือของลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษาข้อมูลหรือสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้ในการระบุหรือแสดงตัวผู้ส่งข้อมูลรวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้เก็บรักษาเอกสาร หรือข้อความใด เอกสารหรือข้อความนั้นอาจเก็บรักษาในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ หาก

(๑) เอกสารหรือข้อความนั้นสามารถเข้าถึงได้ด้วยการอ่านและแปลงเป็นข้อความที่นำมาใช้ในการอ้างอิงในภายหลังได้

(๒) ได้เก็บรักษาข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นอยู่ในขณะที่สร้าง ส่งหรือได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถแสดงข้อความที่สร้าง ส่งหรือได้รับให้ปรากฏอย่างถูกต้องได้ และ

(๓) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถแสดงถึงตัวบุคคลผู้ส่งข้อมูลและรับข้อมูลนั้น ตลอดจนวันที่และเวลาที่ส่งหรือได้รับ

หน้าที่ในการรักษาเอกสารหรือข้อความข้างต้นไม่รวมถึงข้อความที่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อทำให้สามารถส่งหรือรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

ในการเก็บรักษาเอกสารหรือข้อความตามมาตรานี้ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บเอกสารหรือข้อความ อาจกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อความตามมาตรานี้ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๒ เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คำเสนอจะทำสัญญา และคำสนอง อาจทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และเมื่อสัญญาเกิดขึ้นในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ไม่พึงปฏิเสธการมีผลทางกฎหมายของสัญญาเพียงเพราะเหตุที่สัญญานั้นได้ทำขึ้นในรูปแบบเช่นนั้น

มาตรา ๑๓ เว้นแต่จะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล การแสดงเจตนาหรือคำบอกกล่าวจะทำเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา ๑๔ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูล หากผู้ส่งข้อมูลได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นด้วยตนเอง

ในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูล หากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ส่งโดย

(๑) บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนผู้ส่งข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น หรือ

(๒) ระบบข้อมูลที่ผู้ส่งข้อมูลหรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนผู้ส่งข้อมูลได้กำหนดไว้ล่วงหน้าให้สามารถทำงานได้โดยอัตโนมัติ

มาตรา ๑๕ ในระหว่างผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูล ผู้รับข้อมูลชอบที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูลและดำเนินการใดๆ ภายใต้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ หาก

(๑) ผู้รับข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ผู้ส่งข้อมูลได้ตกลงกันไว้สำหรับการพิสูจน์ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูล หรือ

(๒) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับข้อมูลได้รับนั้นเกิดจากการกระทำของบุคคลซึ่งใช้วิธีการที่ผู้ส่งข้อมูลใช้ในการแสดงว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นผู้ส่งข้อมูลซึ่งบุคคลนั้นได้ล่วงรู้โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับผู้ส่งข้อมูลหรือตัวแทนของผู้ส่งข้อมูล ทั้งนี้ ให้สันนิษฐานว่า กรณีได้เป็นไปตามอนุมาตรานี้แล้ว หากได้มีการใช้วิธีการที่ผู้ส่งข้อมูลใช้ในการแสดงว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นผู้ส่งข้อมูลกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับ

(ก) นับแต่เวลาที่ผู้รับข้อมูลได้รับคำบอกกล่าวจากผู้ส่งข้อมูลว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับข้อมูลได้รับนั้นไม่ใช่ของผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลมีเวลาพอสมควรที่จะดำเนินการแก้ไขตามที่จำเป็นเกี่ยวกับ

ข้อมูล

- (ข) กรณีตาม (๒) ข้างต้น นับแต่เวลาที่ผู้รับข้อมูลได้รู้หรือควรจะรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นไม่ใช่ของผู้ส่งข้อมูล หากผู้รับข้อมูลได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูลหรือถือว่าเป็นของผู้ส่งข้อมูลตามมาตรา ๑๔ หรือผู้รับข้อมูลชอบที่จะถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นของผู้ส่งข้อมูลตามมาตรา ๑๕ วรรคแรกในระหว่างผู้ส่งและผู้รับข้อมูล ผู้รับข้อมูลมีสิทธิถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นสิ่งที่ผู้ส่งข้อมูลประสงค์จะส่งและดำเนินการใดๆ ภายใต้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ เว้นแต่ผู้รับข้อมูลได้รู้หรือควรจะรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับนั้นมีข้อผิดพลาดอันเกิดจากการส่ง หากผู้รับข้อมูลได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงไว้

มาตรา ๑๗ ผู้รับข้อมูลชอบที่จะถือว่า ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้รับแต่ละชุดเป็นข้อมูลที่แยกจากกัน และดำเนินการใดๆ ภายใต้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวได้ เว้นแต่ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะซ้ำกับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อีกชุดหนึ่ง และผู้รับข้อมูลได้รู้หรือควรจะรู้ว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซ้ำ หากผู้รับข้อมูลได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรหรือดำเนินการตามขั้นตอนที่ได้ตกลงกันไว้

มาตรา ๑๘ หากก่อนหรือในขณะที่มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั่นเอง ผู้ส่งข้อมูลได้ร้องขอหรือตกลงกับผู้รับข้อมูลให้มีการตอบรับเพื่อแสดงว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นแล้วให้บังคับตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่มีได้ตกลงกันให้ตอบรับในรูปแบบหรือโดยวิธีการใด โดยเฉพาะการตอบรับอาจทำได้ด้วยการติดต่อสื่อสารจากผู้รับข้อมูล ไม่ว่าจะโดย

ระบบข้อมูลทำงานโดยอัตโนมัติหรือโดยวิธีอื่นใด หรือด้วยการกระทำใด ๆ ของผู้รับข้อมูลเพียงพอจะแสดงต่อผู้ส่งข้อมูลว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนดเงื่อนไขให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อเมื่อมีการตอบรับให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมิได้มีการส่งเลยจนกว่าผู้ส่งข้อมูลจะได้รับการตอบรับนั้นแล้ว

(๓) ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลมิได้กำหนดเงื่อนไขให้ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีผลต่อเมื่อมีการตอบรับและผู้ส่งข้อมูลมิได้รับการตอบรับนั้นภายในระยะเวลาที่ผู้ส่งข้อมูลกำหนดหรือที่ได้ตกลงไว้ หรือภายในระยะเวลาอันสมควร หากไม่มีระยะเวลาที่ได้กำหนดหรือตกลงไว้

(ก) ผู้ส่งข้อมูลอาจส่งคำบอกกล่าวให้ผู้รับข้อมูลทราบว่าผู้ส่งข้อมูลยังมิได้รับการตอบรับและกำหนดระยะเวลาพอสมควรที่ผู้ส่งข้อมูลจะต้องได้รับการตอบรับและ

(ข) ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลมิได้รับการตอบรับภายในกำหนดระยะเวลาตาม (ก) อาจถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มิได้มีการส่งเลย หรืออาจใช้สิทธิอื่นใดที่ผู้ส่งข้อมูลมีอยู่ หากได้บอกกล่าวให้แก่ผู้รับข้อมูลแล้ว

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ผู้ส่งข้อมูลได้รับการตอบรับจากผู้รับข้อมูล ให้สันนิษฐานว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องแล้ว ทั้งนี้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมิได้แสดงว่าเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับข้อมูลได้รับถูกต้องตรงกันกับเนื้อหาของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ส่งข้อมูลได้ส่งไปหรือไม่

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่การตอบรับแสดงว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้รับข้อมูลได้รับเป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคที่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลได้

ตกลงหรือที่ระบุไว้ในมาตรฐานซึ่งใช้บังคับให้สันนิษฐานว่ากรณีได้เป็นไปตามข้อกำหนดทางเทคนิคนั้นแล้ว

มาตรา ๒๑ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าได้มีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้เข้าสู่ระบบข้อมูลที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้ส่งข้อมูลหรือบุคคลซึ่งได้ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นในนามของผู้ส่งข้อมูล

มาตรา ๒๒ เว้นแต่ผู้ส่งข้อมูลและผู้รับข้อมูลจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น เวลาที่ผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์คือ

(๑) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลได้ระบุระบบข้อมูลที่ประสงค์จะใช้ในการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(ก) เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้เข้าสู่ระบบข้อมูลที่ผู้รับข้อมูลระบุไว้หรือ

(ข) เมื่อผู้รับข้อมูลได้ค้นคืนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แล้ว หากข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นได้ส่งไปยังระบบข้อมูลอื่นของผู้รับข้อมูลที่ไม่ใช่ระบบข้อมูลที่ผู้รับข้อมูลได้ระบุไว้

(๒) ในกรณีที่ผู้รับข้อมูลมิได้ระบุระบบข้อมูลที่ประสงค์จะใช้ในการรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เมื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้เข้าสู่ระบบข้อมูลของผู้รับข้อมูล

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแม้สถานที่ที่ระบบข้อมูลตั้งอยู่จะเป็นอีกแห่งหนึ่งกับสถานที่ที่ถือว่าผู้รับข้อมูลได้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามความในมาตรา ๒๓

มาตรา ๒๓ เว้นแต่จะได้ออกเป็นเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่ามีการส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ ที่ทำการงานเป็นปกติของผู้ส่งข้อมูล และมีการรับข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์ ณ ที่ทำงานเป็นปกติของผู้รับข้อมูล และเพื่อการนี้

(๑) ถ้าผู้ส่งข้อมูลหรือผู้รับข้อมูลมีที่ทำงานเป็นปกติหลายแห่ง ให้ถือที่ทำงานเป็นปกติที่เกี่ยวข้องที่สุดกับธุรกรรมที่ดำเนินอยู่ หรือถ้าไม่มีธุรกรรมเช่นนั้น ให้ถือสำนักงานแห่งใหญ่

(๒) ถ้าผู้ส่งข้อมูลหรือผู้รับข้อมูลไม่มีที่ทำงานเป็นปกติ ให้ถือถิ่นที่อยู่ปกติ

ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับกับการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยวิธีการทางโทรเลข และโทรพิมพ์

มาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐอาจกำหนดให้ธุรกรรมหรือการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐ กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวงของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

บันทึกสรุปหลักการประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
(ฉบับย่อ)

.....

1. ความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติฯ :

การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์นับเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการติดต่อสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์โดยอาศัยพัฒนาการทางเทคโนโลยีซึ่งมีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เอื้ออำนวยในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน แต่เนื่องจากรูปแบบใหม่ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวจะมีความแตกต่างไปจากเดิมโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารกันบนเครือข่ายโดยใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail) หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ล้วนแต่ทำอยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Data message) มิได้ทำลงบนกระดาษดังเช่นเดิม (Traditional paper-based documents) อีกต่อไป ดังนั้นการนำวิธีการดังกล่าวมาใช้จึงส่งผลให้ต้องมีการรับรองสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Legal recognition of data message) ให้เสมือนกับหนังสือ หรือหลักฐานเป็นหนังสือ (Writing) รับรองวิธีการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Attribution of data messages) รวมตลอดทั้งการรับฟัง

พยานหลักฐานและการซึ่งนำพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Admissibility and evidential weight of data messages) ดังนั้น เพื่อส่งเสริมการติดต่อสื่อสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความน่าเชื่อถือ (Reliability) และก่อให้เกิดความเชื่อมั่น (Confidence) ซึ่งเอื้อต่อการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งก่อให้เกิดกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบที่เป็นเอกรูป (Uniformity of Law, Rules, and Regulations) ที่สอดคล้องตามมาตรฐานที่นานาประเทศยอมรับจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

2. หลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ :

2.1 การใช้หลักทั่วไปปรับใช้กรณีไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ

เนื่องจากพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ก้าวรุดหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง การติดต่อสื่อสารรวมตลอดทั้งการทำธุรกรรมในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มส่วนแบ่งตลาดและแพร่หลายมากขึ้นทุกขณะ และมีส่วนผลักดันให้ประเทศต่างๆ จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นมารองรับไว้เป็นพิเศษ อนึ่งในการพิจารณากร่างกฎหมายจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นกลางทางเทคโนโลยี (Technology neutrality) ไว้เป็นประการสำคัญด้วย เนื่องจากเทคโนโลยีต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพสูงขึ้นทุกขณะ ดังนั้นแม้มีการตรากฎหมายรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ใช้เป็นการเฉพาะแล้วก็ตาม แต่พัฒนาการทางเทคโนโลยีที่กล่าวมาข้างต้นอาจทำให้กฎหมายที่บัญญัติขึ้นไม่อาจยกขึ้นปรับใช้ได้กับทุกกรณี และเนื่องจาก

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

2.3 การยอมรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับรองสถานะทางกฎหมายของข้อความที่ทำให้อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มิให้ถูกปฏิเสธผลทางกฎหมายเพียงเพราะได้มีการจัดทำขึ้นในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์³ และการใด ๆ ก็ตามที่กฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือให้ถือว่าข้อความที่ได้จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีผลเป็นหนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือ⁴ (มาตรา 6 และมาตรา 7)

3 “มาตรา 6 ข้อความที่จัดทำขึ้นเป็นรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จะไม่ถูกปฏิเสธความมีผลทางกฎหมาย เพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นได้จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

4 “มาตรา 7 ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ข้อความต้องทำเป็นหนังสือหรือต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ ถ้าได้จัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยสามารถที่จะเข้าถึงเพื่อนำข้อความออกมาใช้ในภายหลังได้ ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือแล้ว”

กรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ทำเป็นหนังสือ เช่น เช่าซื้อ ตามมาตรา 572 แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา 572 อันว่าเช่าซื้อนั้น ฯลฯ

สัญญาเช่าซื้อนั้นถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าเป็นโมฆะ”

กรณีที่กฎหมายบัญญัติให้ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ เช่น การกู้ยืมเงิน ตามมาตรา 653 ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา 653 การกู้ยืมเงินกว่าห้าสิบบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเงินเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่

ฯลฯ”

2.4 การรับฟังพยานหลักฐานและชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน

การยอมรับสถานะทางกฎหมายของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทำให้ต้องรับฟังพยานหลักฐานที่จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วย ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติจึงได้ห้ามมิให้ศาลปฏิเสธการรับฟังข้อความที่จัดทำขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และเพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์หลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ร่างพระราชบัญญัติจึงได้บัญญัติในเรื่องการชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานไว้ด้วย (มาตรา 10)⁵

2.5 การส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

เนื่องจากการส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการติดต่อทางเครือข่าย ซึ่งมีวิธีการส่งและรับที่อาจจะนับตัวบุคคล ระยะเวลา สถานที่ส่งและรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ได้ยากและแตกต่างไปจากวิธีการส่งและรับแบบเดิม ๆ เช่นการส่งจดหมายโดยทางไปรษณีย์ ดังนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงต้องกำหนดหลักการกว้าง ๆ เพื่อรองรับวิทยาการสมัยใหม่ไว้ด้วย (มาตรา 14 ถึงมาตรา 23)

2.6 ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา 25)

เนื่องจากนวัตกรรมใหม่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพ สะดวก และรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์จะทวีบทบาทและความสำคัญยิ่งขึ้นในการติดต่อสื่อสารหรือ

⁵ “มาตรา 10 ในการพิจารณาคดี ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อความที่เป็นพยานหลักฐานเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นถูกจัดทำขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ในการใช้ดุลพินิจชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้ศาลพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของลักษณะหรือวิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะหรือวิธีการที่ใช้ในการระบุหรือแสดงตัวผู้ส่งข้อมูล รวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง”

ทำการค้าขายทั้งในระดับภายในประเทศและระดับระหว่างประเทศ อันมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน อาทิ

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ⁶ ที่ได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นศูนย์กลางดำเนินการและประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำลังดำเนินการจัดทำกฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง⁷

กระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นผู้รักษากฎหมายและได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเช่นกันในการพัฒนา และปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการพาณิชย์ทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามกฎหมายแม่แบบของ UNCITRAL Model Law on Electronic Commerce

กระทรวงพาณิชย์ในฐานะที่รับผิดชอบด้านการค้าขายทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการเจรจาต่อรองบนเวทีการค้าโลก

กระทรวงการคลังซึ่งรับผิดชอบในการจัดเก็บรายได้ให้กับรัฐในรูปของภาษีต่าง ๆ

⁶ โดยมี ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี) เป็นประธานกรรมการ และมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมคนปัจจุบัน (นายอาทิตย์ อุไรรัตน์) เป็นรองประธานกรรมการ และศูนย์เทคโนโลยี-อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ตามความในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. 2540 (ฉบับที่ 4) ข้อ 3.

⁷ รายละเอียดปรากฏตามหนังสือของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่ว 5201/15088 ฉบับลงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 และ หนังสือของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่นร 0205/16727 ฉบับลงวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2541

ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเพื่อควบคุมเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศในฐานะที่มีส่วนสำคัญในการร่วมเจรจาต่อรองบนเวทีการค้าโลก

กระทรวงคมนาคมในฐานะที่รับผิดชอบการพัฒนาาระบบสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมในฐานะที่ช่วยส่งเสริมเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึงตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันว่า “รัฐต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ”⁸

ดังนั้น จึงสมควรให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2541 มาตรา 78 บัญญัติว่า

“มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุข โภค และสาธารณสุขการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมตลอดทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น”

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ภาคผนวก

๑. มติคณะรัฐมนตรีเรื่องโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ
๒. แผนผังโครงสร้างคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
๓. รายงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
๔. รายงานคณะกรรมการเฉพาะกิจยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
๕. รายชื่อคณะทำงานฝ่ายเลขานุการ
๖. ภาพประกอบการนำเสนอความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วย
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

ที่ นร ๐๐๐๕/ ๖๖๖๖๖๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง โครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ค่วนที่สุด ที่ วว ๕๒๐๑/๑๕๐๘๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ค่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๕/๓๑๑๐๕ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ค่วนมาก ที่ กต ๐๖๐๒/๒๒๖๐ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ค่วนมาก ที่ คค ๐๒๐๖/๕๘๓๖ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ที่ พค ๐๘๐๖/๕๘๑๕ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ค่วนที่สุด ที่ ยค ๐๕๐๓/๓๑๕๐๖ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๑
 ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ค่วนที่สุด ที่ อก ๑๑๐๕/๓๓๖๓๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

ตามที่ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ
รม ๒ ข้อ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

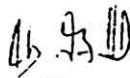
กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์
กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ
คณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดครบถ้วนตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะกรรมการได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๑ ลงมติเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เสนอ ทั้ง ๒ ข้อ โดยที่คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๐ เห็นชอบหลักการโครงการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศของไทย และอนุมัติตามข้อเสนอของกระทรวงยุติธรรมให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาและพิจารณาปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวด้วย จึงให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ ฯ รับไปหารือกับกระทรวงยุติธรรมในรายละเอียดเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนก่อนดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ให้รับความเห็นและข้อสังเกต ของกระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงอุตสาหกรรม ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

จึงเรียนบันยามา ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกาธร จันทรแสง)

รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการ

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการ

โทร. ๒๘๒๒๗๐๖

โทรสาร ๒๘๑๐๖๒๗

{๓๑๕/๑๓}

แผนผังโครงสร้าง

คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

**รายนาม
คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ**

๑. รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. ปลัดกระทรวงการคลัง หรือผู้แทน	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงคมนาคม หรือผู้แทน	กรรมการ
๖. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	กรรมการ
๗. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๘. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
๙. ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๐. ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๑. ปลัดกระทรวงกลาโหม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๒. ปลัดกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ หรือผู้แทน	กรรมการ

๑๕. เลขธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๖. เลขธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๗. เลขธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๙. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๐. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๑. ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๒๒. นายดิเรก เจริญผล	กรรมการ
๒๓. นายวิษณุ เครืองาม	กรรมการ
๒๔. นายครรชิต มาลัยวงศ์	กรรมการ
๒๕. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	กรรมการ
๒๖. นายมนู ורתิตลเชษฐ	กรรมการ
๒๗. นายโมฆิต สุวินิจจิต	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติ	กรรมการ และเลขานุการ
๒๙. ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการคณะ กรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

๑. เสนอแนะแผนพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สร้างบรรยากาศให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการดำเนินงานต่างๆ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจสมัยใหม่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่งเสริมการผลิต การบริการ การวิจัยและพัฒนาให้มีเทคโนโลยีด้านสารสนเทศขึ้นในประเทศไทย ตลอดจนส่งเสริมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การบริการและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ
๓. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ
๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม
๕. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

รายนามคณะกรรมการเฉพาะกิจร่างกฎหมายเกี่ยวกับ
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๑. ศาสตราจารย์ อรุณ ภาณุพงศ์	ประธานอนุกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ คณิง ภาไชย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง	อนุกรรมการ
๔. อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา	อนุกรรมการ
๕. อธิบดีผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศกลาง	อนุกรรมการ
๖. นายไพโรจน์ วายุภาพ	อนุกรรมการ
๗. นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	อนุกรรมการ
๘. นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	อนุกรรมการ
๙. นายเกริก วณิกกุล	อนุกรรมการ
๑๐. รองศาสตราจารย์ ดาราพร ธีระวัฒน์	อนุกรรมการ
๑๑. รองศาสตราจารย์ อนันต์ จันทโรภากร	อนุกรรมการ
๑๒. รองศาสตราจารย์ พันธุ์ทิพย์ กาญจนะจิตรา สายสุนทร	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุดม รัฐอมฤต	อนุกรรมการ
๑๔. นายวรวิทย์ ทวาทสิน	อนุกรรมการ
๑๕. นายประวิทย์ มังคละธนะกุล	อนุกรรมการ
๑๖. นายพินัย ฦ นคร	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
๒๐. ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ

๒๑. ผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๒. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๒๓. ผู้แทนสมาคมธุรกิจคอมพิวเตอร์ไทย	อนุกรรมการ
๒๔. ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมบันเทิงไทย	อนุกรรมการ
๒๕. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒๗. ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ	อนุกรรมการ และเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

๑. ยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
๒. ให้ความเห็นทางวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความชัดเจนและความเท่าเทียมกันของประชาชนภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย
๓. พิจารณาความสอดคล้องของกฎหมายในเรื่องดังกล่าวกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องและกฎเกณฑ์ที่นานาประเทศยอมรับ
๔. แต่งตั้งเลขานุการร่วม หรือผู้ช่วยเลขานุการตามความจำเป็น
๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

รายชื่อคณะกรรมการฝ่ายเลขานุการฯ

๑. นางสาวสุรางคณา	แก้วจันทงค์
๒. นายจุมวิทช์	ชลิดาพงศ์
๓. นางสาวอรดา	เทพายน
๔. นายชัยชนะ	มิตรพันธ์
๕. นายยุทธพงศ์	จินนทญา
๖. นางสาวพรพักตร์	สติดเวโรจน์
๗. นายเที่ยงธรรม	แก้วรักษ์
๘. นายวินัย	แทนประเสริฐกุล
๙. นายสุระชัย	กอทอง
๑๐. นายปฎิวัติ	อุ้นเรือน
๑๑. นางสาวกนกอร	ฉวาง
๑๒. นางสาวฉราพร	ธีรภัลยาณพันธ์
๑๓. นางสาวจันทร์กระพ้อ	ต่อสุวรรณ
๑๔. นางสาวมนัสวัลย์	พัฒนวิบูลย์

โครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ธุรกรรมทาง
อิเล็กทรอนิกส์

ลายมือชื่อ
อิเล็กทรอนิกส์

อาชญากรรมทาง
คอมพิวเตอร์

กฎหมาย
เทคโนโลยี

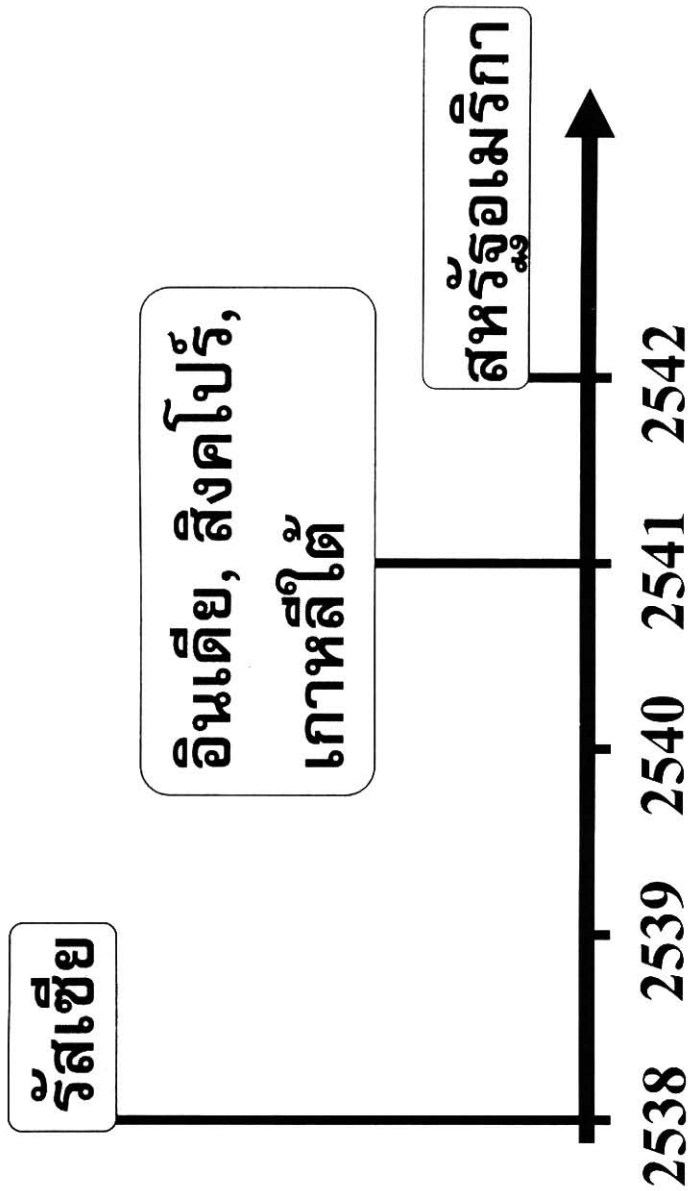
โอนเงินทาง
อิเล็กทรอนิกส์

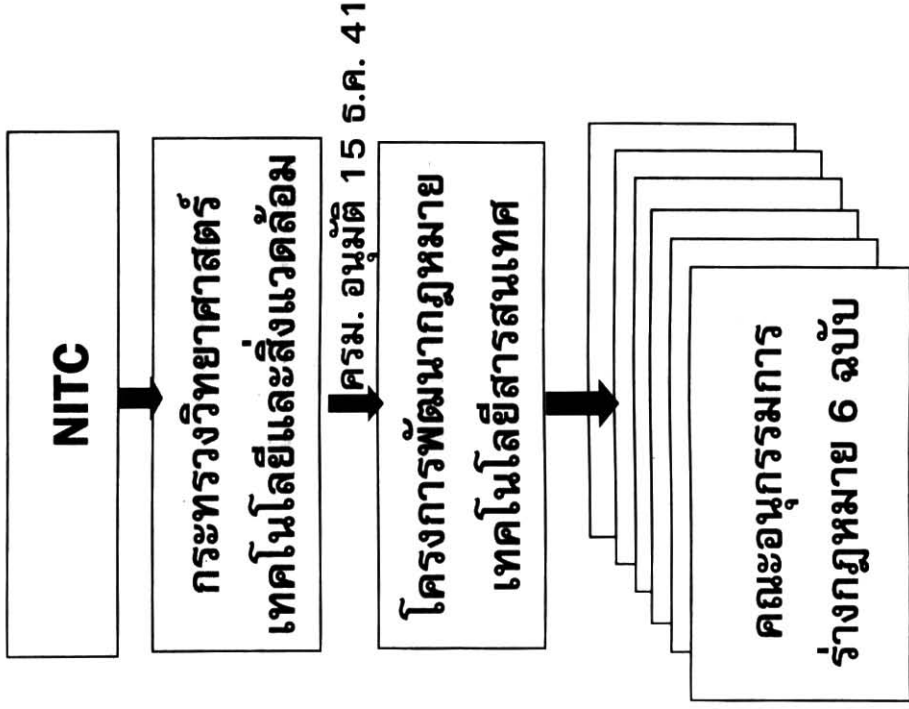
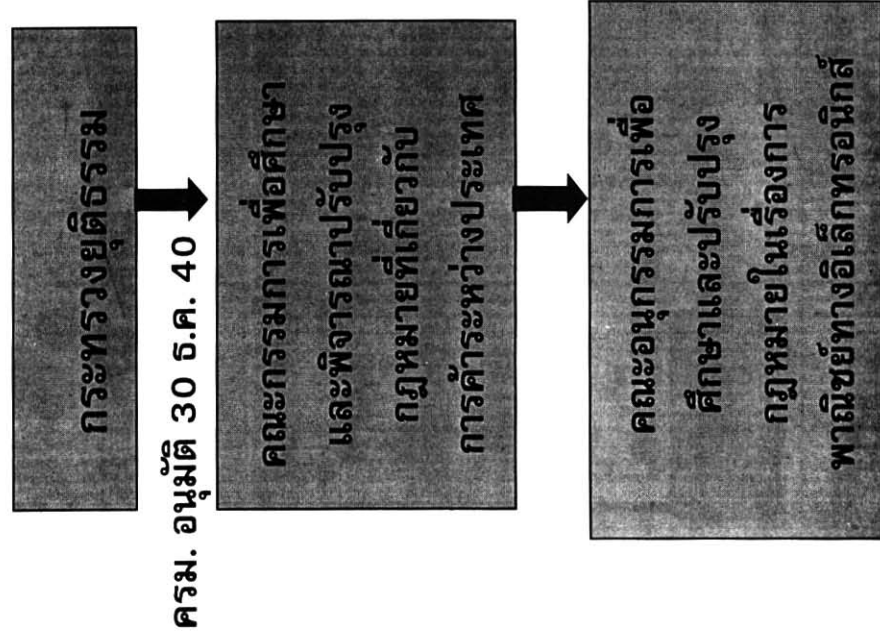
คุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล

สารสนเทศ

ลำดับรองรัฐธรรมนูญ
มาตรา 78

กฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

ร่างพ.ร.บ. การพาณิชย์
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
กระทรวงยุติธรรม

ร่างพ.ร.บ. ว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
กระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

คณะทำงานเพื่อรวม

ร่างพ.ร.บ.ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.
และร่างพ.ร.บ.การพาณิชย์ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.

วันที่ 10 ธันวาคม 2542

**ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วย
ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.**

ความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

- ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้เกิดทางเลือกใหม่ในการติดต่อสื่อสารและการประกอบธุรกรรม
- จำนวนผู้ใช้เทคโนโลยีมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ
- สร้างความน่าเชื่อถือ และความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
- เพื่อให้กฎหมายสอดคล้องตามมาตรฐานที่นานาชาติปรารถนา ยอมรับ

• ลักษณะของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

- สนับสนุนสื่อผสม
- (Multimedia)

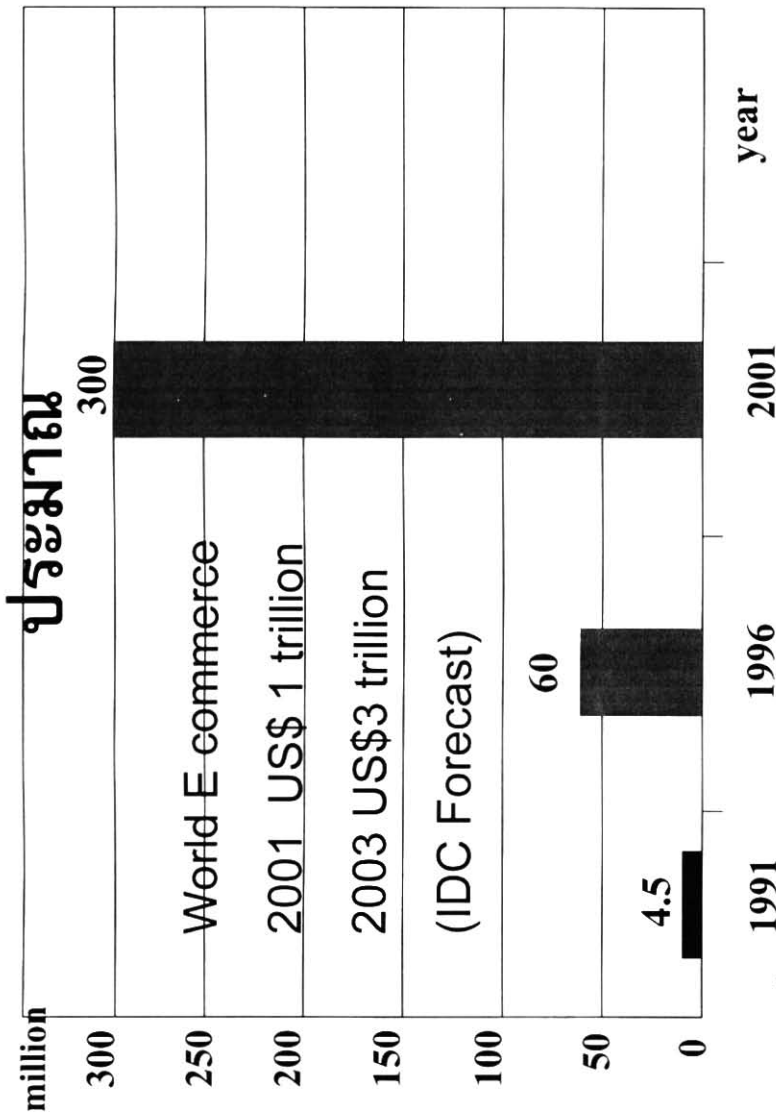
- เข้าถึงคน
- จำนวนมาก

- สนับสนุนการ
- ทำงานอัตโนมัติ

- เปิด 24
- ชั่วโมง ต่อวัน

- ไร้พรมแดน

จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในโลกโดย

Source : WTO, 1997

เมื่อเราก้าวเข้าสู่สังคมสารสนเทศ

- พยายามในการลดการใช้กระดาษเพื่อไปสู่ระบบไร้กระดาษ (Paperless System) เช่น การนำระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ (Electronic Data Interchange: EDI)
- ความต้องการในการทำให้ระบบต่าง ๆ เป็นอัตโนมัติมากขึ้น (Automation) เช่น การใช้ระบบบริการเงินสดอัตโนมัติ (Automatic Teller Machine: ATM)
- ความต้องการติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดน (Borderless Communication) เช่น การใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network)

ตัวอย่างบริการผ่านสื่อสารสนเทศ

- การขายสินค้าผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- (Internet Commerce)
- บริการบริหารเงินผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
- (Internet Banking)
- บริการชำระภาษีผ่านเครือข่ายแบบออนไลน์
- (Online Tax Payment System)
- บริการขออนุมัติการส่งออกสิ่งทอผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- การทำบัตรประชาชนแบบออนไลน์

ลักษณะของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

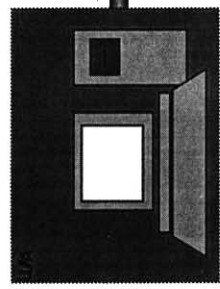
- คู่ประกอบธุรกรรม:
 - ไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กันล่วงหน้า
 - ไม่จำเป็นต้องอยู่ที่เดียวกัน
 - อยู่ที่ใดก็ได้บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์
- การแก้ไขข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปได้โดยง่าย
- การลบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นไปได้โดยง่าย

ตัวอย่างรูปแบบการสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์

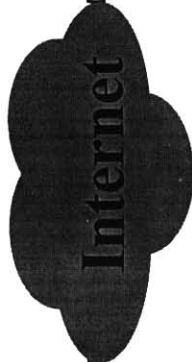
Buy 5 units
สมชาย

Buy 5 units
สมชาย

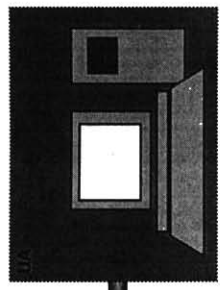
Buy 5 units
สมชาย

Modem

Modem

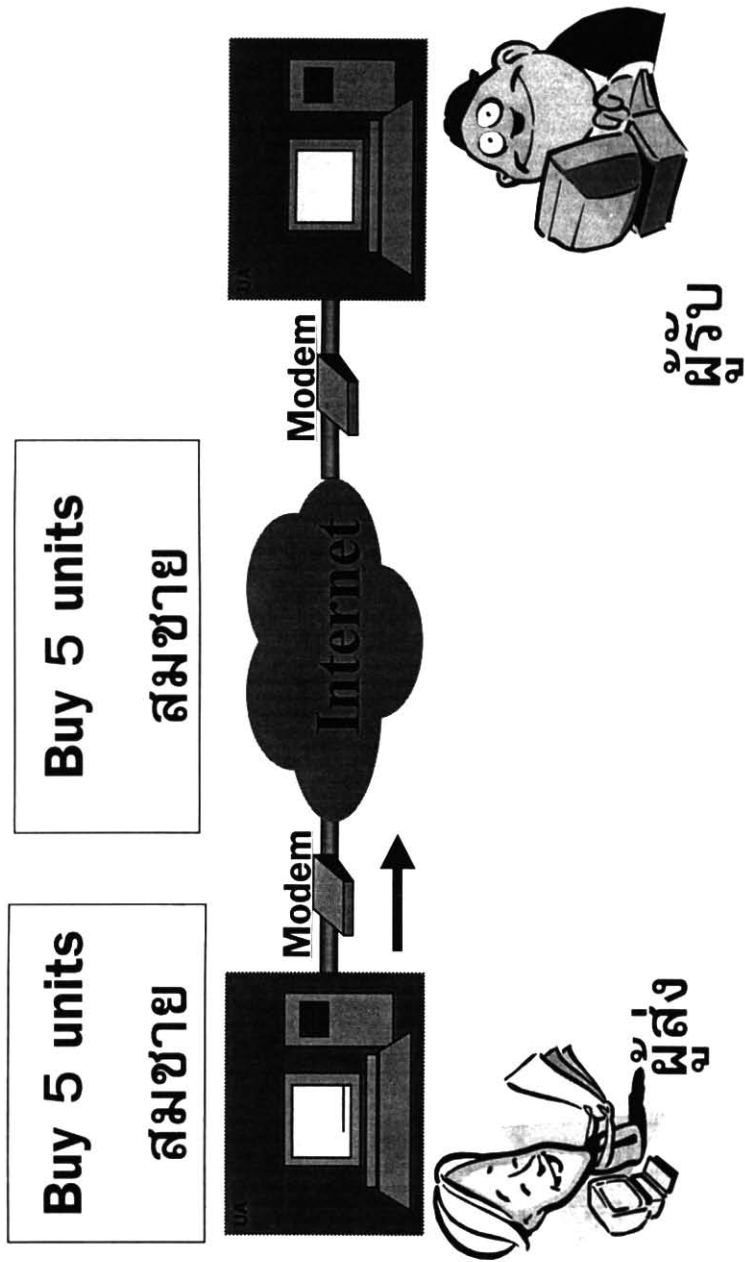
ผู้ส่ง

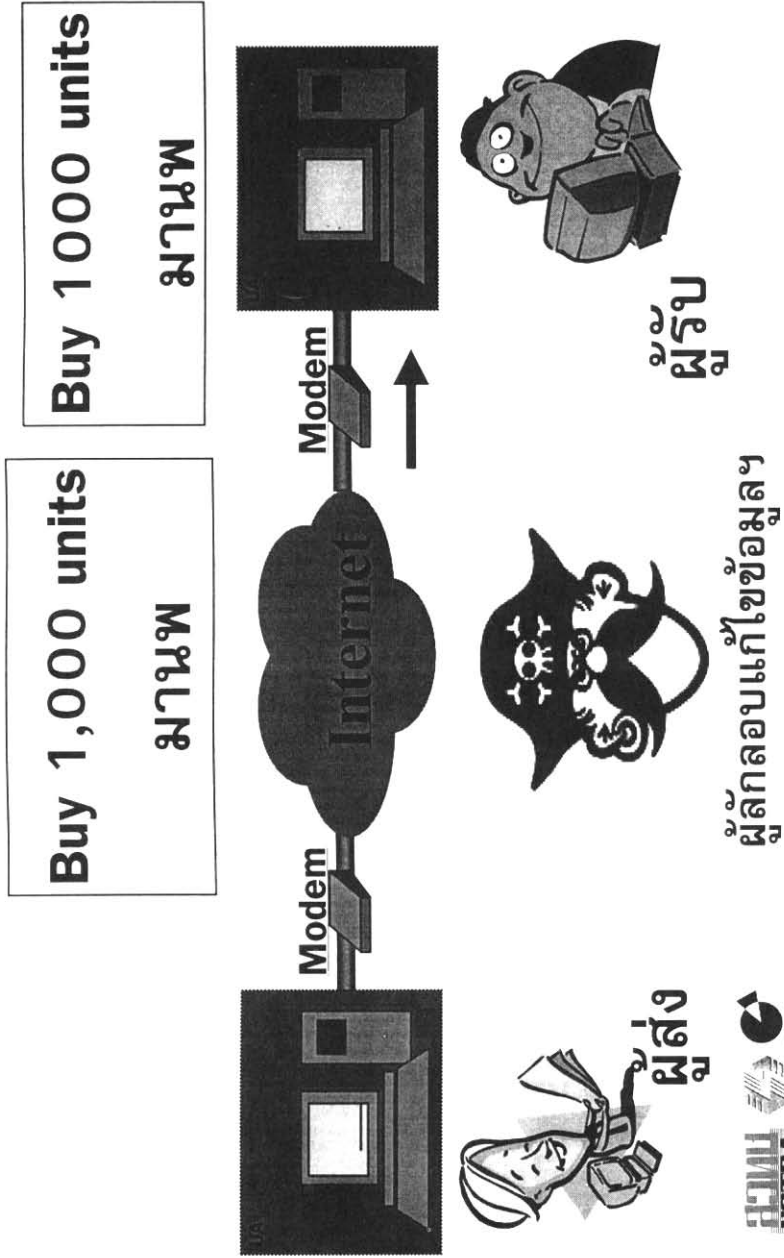
ผู้รับ

ตัวอย่างการลอบแก้ไขข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (1)

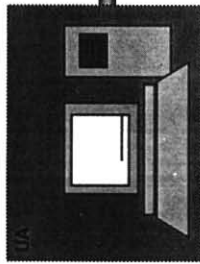
ตัวอย่างการลอบแก้ไขข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (2)

การใช้ลายมือชื่อดิจิทัลเพื่อตรวจสอบ

ความแท้จริง (1)

Buy 5 units
สมชาย
Digital Signature

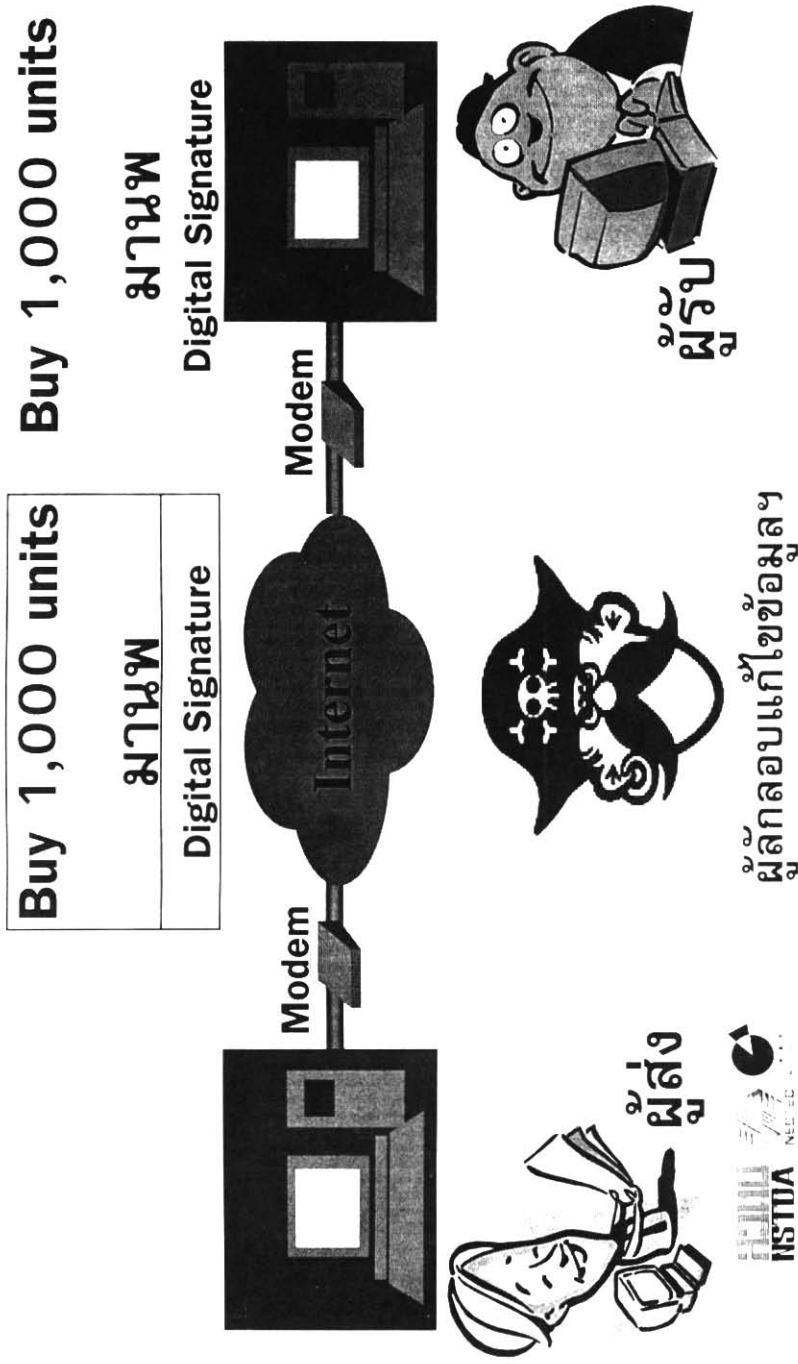
ผู้ส่ง

Buy 5 units
สมชาย
Digital Signature

ผู้รับ

การใช้ลายมือชื่อดิจิทัลเพื่อตรวจสอบความแท้จริง (2)

Electronic/Paperless Transactions

แทน

Paper-based Transactions

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การทำธุรกรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ตารางเปรียบเทียบกฎหมายปัจจุบัน และ ร่างกฎหมาย (1)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วย

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- ระบบกระดาษ
- ระบบไร้กระดาษโดยอยู่ในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

• หนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือ • ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีสถานะทางกฎหมายและเสมอด้วยหนังสือหรือหลักฐานเป็นหนังสือ

- การแสดงเจตนา
- การแสดงเจตนาในรูปข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ตารางเปรียบเทียบกฎหมายปัจจุบัน และ ร่างกฎหมาย (2)

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วย

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

- การก่อให้เกิดสัญญา
- สัญญาในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- วิธีการส่ง-รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กฎหมายวิธีสบัญญัติ

- หลักการรับฟังพยานหลักฐานที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มีเฉพาะใน พ.ร.บ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินฯ เท่านั้น

- วางหลักการรับฟังพยานหลักฐานที่อยู่ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ให้ใช้ได้ทั่วไป

ตารางเปรียบเทียบ UNCITRAL (Model Law)

และ ร่างกฎหมาย (1)

UNCITRAL

ร่างกฎหมาย

• Article 1 • มาตรา 4

• Article 2 • มาตรา 5

• Article 3 • มาตรา 3

• Article 4 • ปรับใช้ในมาตราต่างๆ ของร่าง
กรณีที่คุณสัญญาตกลงกันเป็นอย่างอื่น

• Article 5 • มาตรา 6

• Article 6 • มาตรา 7

• Article 7 • มาตรา 8

• Article 8 • มาตรา 9

• Article 9 • มาตรา 10

ตารางเปรียบเทียบ UNCITRAL (Model Law) และ ร่างกฎหมาย (2)

UNCITRAL	ร่างกฎหมาย
• Article 10	• มาตรา 11
• Article 11	• มาตรา 12
• Article 12	• มาตรา 13
• Article 13	• มาตรา 14, 15, 16, 17
• Article 14	• มาตรา 18, 19, 20
• Article 15	• มาตรา 21, 22, 23
• Article 16	-
• Article 17	-
-	• มาตรา 24
-	• มาตรา 25

ปกและรูปเล่มโดย

งานประชาสัมพันธ์และมัลติมีเดีย

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

บ 9770

KS
36.6
ท592ธ
2543

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ
เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรม
ทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.... :
ฉบับผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
14 มีนาคม 2543

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

73/1 อาคาร สวทช. ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์: 644-8150..90 ต่อ 600 โทรสาร: 644-6653

E-mail: webmaster-nitc@nectec.or.th

www.nitc.go.th